

Festivalprogramma,
highlights,
interviews,
genomineerden,
Danstent
en meer.

Dans met mij

25 jaar
**Nederlandse
Dansdagen**

30 SEPT – 6 OKT

Inhoud

Vooruitkijken	3
Maastricht zwiert, zwaait en draait	4
De Dansdagen in de stad	7
Welkom in de Danstent	8
Jeugddans staat!	11
Programma Nederlandse Dansdagen 2022	12
Hoe hiphop zich naar het theater beweegt	17
En de genomineerden zijn...	19
Föld – Aarde, zweet en uitputting	22
Dans op tv en online	25
dansMuseum	27

Colofon

Concept en ontwerp: Zuiderlicht
 Redactie: Nederlandse Dansdagen
 Coverbeeld: Hugo Thomassen
 Drukwerk: Andi Smart Print Solutions

Dit is een uitgave van
 Nederlandse Dansdagen
 Augustus 2022

Wijzigingen en drukfouten
 voorbehouden.

Batterijstraat 48
 6211 SJ Maastricht
 info@nederlandsedansdagen.nl
 T 043 30 300 30

© Nederlandse Dansdagen, 2022

Fotocredits pagina 8, 9, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21 en 25

Sjoerd Derine, Andreas Terlaak, Salih Kilic,
 Sigel Eschkol, Jasmijn Krol, Hans Gerritsen,
 Marcos G. Punto, Nick van Tiem, Moon Saris,
 D. Heeringa, Menno van der Meulen,
 Noortje van Gestel, Valeryi-Ch, Lucas Winkel,
 Sasha Olsen, Steven Tips, Sebastien Galtier,
 MTwiehaus, Michael Slobodian, spsberlin,
 Mark Bolk, Laura Zalenga, Björn Linke.

**Nederlandse
 Dansdagen**

Vooruitkijken

Toen ik in 2016 aantrad als directeur van de Nederlandse Dansdagen vroeg iemand mij of het festival over tien jaar nog zou bestaan. Ik kon daar indertijd geen volmondig ja op antwoorden. Inmiddels kan ik dat wel. Ja! Na 25 edities bruist het festival nog als vanouds. Voor het eerst brengen we de dans zelfs naar hartje Maastricht in een Danstent op het Vrijthof. Een lang gekoesterde wens van het festival komt hiermee samen met een oude Maastrichtse traditie, die wij met liefde in ere herstellen. Maar dat is nog niet alles, gedurende de week dansen we vrolijk verder in de vele cafés die Maastricht rijk is. Zo laat de Dansdagen langzaam Maastricht een week lang dansen. Dans zit in het DNA van deze stad, hoe ze leeft, viert en met elkaar expressie geeft aan wat hen beroert. Getuige ook al die mooie verenigingen, initiatieven en dansscholen, van amateur tot professional tot zelf lekker dansen op de dansvloer. Houd je van tango, salsa, hiphop, cross-overs, zelfs van huppelen: duik in ons programma en kom kijken. Of beter nog: volg een (gratis) dansles en dans mee! Want nu kan écht iedereen meedansen tijdens de Dansdagen.

Zoals 25 edities geleden bij de oprichting was bedoeld, pakken we tijdens de Nederlandse Dansdagen nog altijd het momentum om de Nederlandse danskunst te vieren. Daarnaast betekent het festival zóveel meer doordat we het erfgoed en de actualiteit belichten én de toekomst van de Nederlandse dans onderwerp van gesprek maken.

Samen met vele professionals die het festival elk jaar bezoeken leggen we de fundamenten voor de Nederlandse dans van morgen. De belofte is groot want de danskunst is gevarieerder en dynamischer dan ooit. Het festival is de afgelopen jaren diverser geworden in zowel aanbod als publiek; daar zijn we trots op. Tijdens dit zilveren jubileum blikken we daarom even kort terug om vervolgens toch vooral vooruit te kijken. We presenteren naast 'onze' topgezelschappen en meesters juist de nieuwe generatie choreografen en dansers die de komende jaren ons danslandschap mede vorm zullen geven. Maar liefst 33 choreografen zijn op onze podia te bewonderen waarvan 20 choreografen de nieuwe generatie vertegenwoordigen, van Jiří Kylián tot Jordy Dik.

Dus, verheug je op een festival waar je je live, online én op TV kunt bedelven onder dans, maar ook de scherpste kunt opzoeken. Waar je nieuwe trends ontdekt naast bekende tradities. Waar je voorstellingen ziet die aan het denken zetten, ontroeren en amuseren. En waar je met collega's en andere dansfans gewoon lekker kunt dansen en feestvieren op het Vrijthof.

#Dansmetmij is ons motto. Neem deze uitnodiging vooral letterlijk! Wij zien je graag op 25 jaar Nederlandse Dansdagen.

Ronald Wintjens,
*Namens het team van de
Nederlandse Dansdagen*

Maastricht zwiert, zwaait en draait

Nederlandse Dansdagen zit in de genen van de stad

Het DNA van Maastricht is door de eeuwen heen met dans verbonden. "Geen wonder dat de jaarlijks terugkerende Nederlandse Dansdagen in Maastricht zijn ontstaan. Al 25 jaar brengt dit bijzondere dansfestival de stad in beweging met genre-overschrijdende dans, innovatieve projecten en maatschappelijk relevante thema's benaderd vanuit het dansveld. Het brengt amateurs en professionals samen en is bovenal laagdrempelig en ademt kwaliteit", zegt directeur Leontien Mees van Maastricht Marketing.

Leontien Mees,
Directeur Maastricht Marketing

Dans ligt haar na aan het hart. Niet alleen danste haar moeder bij het Scapino Ballet, ook zichzelf heeft de ontwikkelingen in de dans altijd op de voet gevolgd. "Gezien mijn affiniteit met dans ben ik ook zo enthousiast over de aanwezigheid van de Nederlandse Dansdagen in deze stad. Dit festival is toonaangevend en biedt een staalkaart aan de beste dansproducties die in Nederland te zien zijn. De Nederlandse Dansdagen is uitgegroeid tot een sterk merk in een stad die kwaliteit van leven hoog in haar vaandel draagt. Dans neemt men hier even serieus als het goede leven. Met die mentaliteit kan ik goed uit de voeten."

Unieke kwaliteiten

Maastricht Marketing zet de kwaliteiten van de Limburgse hoofdstad graag in de etalage, maar merkt ook dat er ten aanzien van het aanprijzen van eigen lof altijd een zekere aarzeling bestaat. "Uiteraard is bescheidenheid een goede eigenschap. En zeker is het zo dat de elegantie van Maastricht het best tot zijn recht komt in een zekere terughoudendheid. We overschreeuwen ons niet met zelffelicities, maar we moeten ook niet te ingetogen zijn als het gaat om de unieke kwaliteiten van deze stad te benadrukken. De dans is daar met zekerheid een voorbeeld van."

Maar op dansgebied heeft Maastricht nog meer te bieden. "Buiten de Nederlandse Dansdagen is hier ook het dansgezelschap SALLY gevestigd dat internationaal hoge ogen gooit met creatieve, authentieke en expressieve producties voor jongeren. Iemand als Ronald Wintjens is voor de dans in Maastricht een grote aanjager. Hij is zowel directeur van SALLY als van de Nederlandse Dansdagen. Hij is een 'open source' die zijn visie op dans en samenleving overbrengt op een breed publiek. Als mens is hij exemplarisch voor de kwaliteit, het enthousiasme en de inzet die ook wij willen neerzetten in deze mooie stad. Bescheiden, maar aanwezig. Geestrijk en toegankelijk. Innovatief met historisch bewustzijn. Onderscheidend en toch ook aangenaam herkenbaar."

Universele taal

Gezien de internationale reputatie van Maastricht vormt de dans in de ogen van Leontien Mees een uitgelezen mogelijkheid om ook buitenlandse inwoners en expats met dans te bereiken. "Dans is, net als muziek, een universele taal. Het ligt dan ook voor de hand dat

dans een mogelijkheid biedt om mensen met diverse culturele achtergronden met elkaar te verbinden. Verbinden is sowieso een sleutelwoord voor Maastricht Marketing. Dans matcht overigens ook goed met een gezonde levensstijl, waarin bewegen een steeds belangrijkere rol krijgt. Dans is niet alleen aansprekend om als toeschouwer van te genieten, maar vormt ook een uitnodiging om zelf te dansen, te bewegen, plezier te beleven. Die participatiegedachte draagt ook de Nederlandse Dansdagen uit. Dansen als uitnodiging om deel te nemen aan de samenleving."

Maastricht Marketing benadrukt in haar uitingen de kwaliteit van de stad en wil daarbij niet alleen maar inzetten op de gevestigde namen. "Natuurlijk zijn we trots op TEFAF, André Rieu en het Preuvenemint. Dat zijn kwaliteiten die zich al ruimschoots hebben bewezen. Wij willen juist ook inzetten op die kanten van de stad en regio die wellicht even interessant, maar minder bekend zijn. Wie naar Maastricht komt wordt verrast; zowel op als naast het gebaande pad.

Een lieve lust

Dat de dans inmiddels tal van uitingsvormen kent, weet Leontien Mees als inwoner van deze stad als geen ander. De dans ligt verankerd in het gevoelsleven van deze stad. De stad zwiert, zwaait en draait dat het een lieve lust is. Dat was zo, dat is zo en dat zal hopelijk altijd zo blijven. De dans speelt zich in Maastricht, evenals de muziek, af in de openbaarheid. Je kunt het hier beleven. En niet alleen tijdens die spectaculaire Nederlandse Dansdagen..."

Tekst: Ludo Diels
Fotografie: Hugo Thomassen

TIP

Dansen in cafés

Tango, Salsa, Stijldansen en Line dansen
O.a. bij Café Forum en Café Paulus.
Woensdag 5 oktober en
donderdag 6 oktober

Meer informatie:
nederlandsedansdagen.nl

Deze video
moet je zien!

Beleef NDT

IN 2022 | 2023!

Met veel plezier presenteert Nederlands Dans Theater (NDT) seizoen 2022-2023!

Dit seizoen kruist een veelvoud aan ideeën, perspectieven en stijlen van enkele van de meest gepassioneerde, opkomende alsook gevestigde choreografen in hedendaagse dans.

We hopen dat je het met ons eens bent: dit seizoen nodigt uit om een rijkdom aan dans te ervaren. We zien je graag tijdens één van de NDT-voorstellingen in seizoen 2022-2023.

Voor meer info over het programma en alle speellocaties, ga naar ndt.nl/seizoen-2022-2023

N Nederlands
Dans Theater
DT

NDT.NL

© Joris-Jan Bos

De Dansdagen in de stad

Tijdens de Dansdagen beleef je dans op verschillende manieren én op verschillende locaties in Maastricht. Ga op avontuur, huppel mee en laat je verrassen!

Blind Spot: Maastricht

Sphinxkwartier en
Statenkwartier

Een theatrale stadswandeling met Jelena Kostić

Choreograaf Jelena Kostić creëert speciaal voor 25 jaar Nederlandse Dansdagen een geheel nieuwe ervaring van Maastricht. Met een koptelefoon op maak je een wandeling door het industriële erfgoed van de stad, van de Blanche Dael Branderij in het Sphinxkwartier naar het Misericordeplein in het Statenkwartier. *En route* toont Jelena de stad vanuit een nieuw perspectief met een dansaal die sterk beïnvloed wordt door freerunning en de rauwe omgeving van het Sphinxkwartier.

Vrijdag 30 september (try-out)
14.00 – 15.30 uur
Tickets: € 7,50 (incl. kop koffie)

**Zaterdag 1, zondag 2, dinsdag 4
en woensdag 5 oktober**
11.00 – 12.30 en 15.00 – 16.30 uur
Tickets: € 12,50 (incl. kop koffie)

**Startpunt: Blanche Dael Branderij
Sphinxkwartier**

Foto: Lonneke van der Palen

No Access

Mergelgroeven
Cannerberg

Een immersieve tentoonstelling over Grenscontrole, Grensconflicten en Migratie

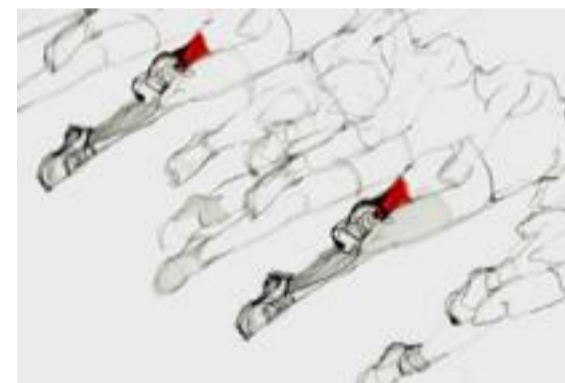
No Access toont videowerken, animaties en interactieve educatieve games met beeldverhalen over vluchtelingen vanuit verschillende perspectieven. Tijdens de Nederlandse Dansdagen zullen choreografen Roshanak Morrowatian, Mohamed Yusuf Boss en Kenzo Kusuda, die ieder met hun eigen verhaal naar Nederland kwamen, één dag lang aan de tentoonstelling van Viewmaster Projects deelnemen. De bezoekers zijn getuige van hoe zij met hun improvisatievermogen en zeggingskracht van hun lichaamstaal op het thema en de impact van de videowerken reageren. De locatie is uitzonderlijk en zeer toepasselijk, namelijk het voormalig Koude Oorlog Hoofdkwartier van de NAVO in de mergelgroeven van de Maastrichtse Cannerberg.

Zaterdag 1 oktober
14.00 – 17.00 uur
Tickets: € 5,-

Foto: Video still uit *Centro di Permanenza
Temporanea* by Adrian Paci

and the city was a dream on the pulse of your feet

Vrijthof

Huppelen met Andreas Hannes

Choreograaf Andreas Hannes werkt veel met skipping (huppelen) in zijn voorstellingen. "Door te huppelen herinneren we ons hoe het is om gewoon blij te zijn", zegt hij. Het is bovendien goed voor je lijf, beter dan rennen. Dus Andreas is in aanloop naar de Dansdagen gaan huppelen met dansscholen uit de stad. Laat je verrassen door deze huppelmanifestatie en huppel mee. Ervaar onder leiding van Andreas hoe de beleving van de stad verandert onder het ritme van jouw en heel veel andere huppelende voeten, midden op het Vrijthof.

Zondag 2 oktober
14.00 – 14.30 uur
Deelname is gratis

Tekening: Paulina Prokop

Welkom in de Danstent

Dansen hoort bij Maastricht én Maastricht hoort bij de dans. Tijdens de jubileumeditie van de Dansdagen brengen wij de rijke danstraditie van Maastricht voor het voetlicht. Speciaal hiervoor verrijst voor het eerst een Danstent op het Vrijthof. In het weekend van 30 september t/m 2 oktober is deze sjeke art deco tent hét podium voor iedereen die zelf wil dansen, battelen, clubben of van dichtbij van spectaculaire dans wil genieten. Vier feest en dans samen met ons in de Danstent op het Vrijthof!

Spectaculaire battles

Amenti Theatre Company / Elemental Exchange

De Danstent opent met Amenti's *Elemental Exchange*, waarin dansers in verschillende stijlen elkaar op het danspodium ontmoeten. Wat er precies gaat gebeuren weet niemand, want het publiek bepaalt welke dansers, 'identiteiten' en stijlen elkaar op de vloer tegenkomen. Wees voorbereid op magie, ontroering en bijzondere synergie op de dansvloer.

Vrijdag 30 september
Sessie 1: 17.00 – 18.30 uur
Sessie 2: 18.30 – 19.30 uur
Tickets per sessie: € 10,-
Tickets beide sessies: € 15,-

Open Your Mind X The Notorious IBE

Na het succes van vorig jaar verhuist de ultieme dansbattle *Open Your Mind X IBE* naar hartje Maastricht. In dit wervelende programma zie je het allerbeste uit de urban dansscene in battles, waarbij de grenzen tussen theater en wedstrijd vervagen. En er is meer, want in de Perfect Beat Challenge halen jonge urban componisten het beste in elkaar naar boven.

Zaterdag 1 oktober
15.00 – 18.00 uur
Tickets: € 10,-

Dansen met...

De voetjes gaan van de vloer met de Maastrichtse dansverenigingen. Iedereen is van harte welkom om mee te dansen. Is dat een stapje te ver? Alleen kijken en meegenieten onder het genot van een drankje kan natuurlijk ook!

Vrijdag 30 september
Dansen met Maastrichter Country Dancers en Line Dancers Lanaken
20.00 – 22.00 uur
Toegang gratis, vrije inloop

Zaterdag 1 oktober
Dansen met Ruby Pure Latin en DJ SalsaPleasure
19.00 – 22.00 uur
Toegang gratis, vrije inloop

Zondag 2 oktober
Stijldansen met Dansen in het park
14.00 - 17.30 uur
Toegang gratis, vrije inloop

Zondag 2 oktober
Dansen met Tango Maastricht en DJ Giovanni Poddighe
18.30 – 22.30 uur
Toegang gratis, vrije inloop

Workshops en danslessen

Good morning class met Henny Jurriëns Studio & Dalton Jansen

Altijd al eens een dansles willen krijgen van Laura Bernasconi, een van de topdocenten van de befaamde Henny Jurriëns Studio in Amsterdam? Of van de spraakmakende choreograaf Dalton Jansen, winnaar van de *Prijs van de Nederlandse Dansdagen Maastricht 2021*? Goed nieuws. Zij komen naar Maastricht en zorgen met hun Good morning class in de Danstent voor een perfecte start van de dansdag: Dalton op zaterdag en Laura op zondag. Iedereen is welkom.

Zaterdag 1 en zondag 2 oktober
Beide dagen: 10.00 – 11.00 uur
Toegang gratis (aanmelden verplicht)

Amenti MoveMeant Workshop

Amenti neemt je mee in de transformatieve MoveMeant-bewegingsmethode van choreograaf Gil 'Gidori' Gomes Leal. Hij wilde bewuster worden van de onbewuste patronen en gedragingen in ons lichaam en onze geest. Zijn methode voorziet je in tools voor het vergroten van zelfbewustzijn en zelfexpressie. Iedereen mag meedoen. Professionele danservaring is geen vereiste.

Zaterdag 1 oktober
13.00 – 14.30 uur
Tickets: € 10,-

Workshops Latin en Tango

De een swingt de pan uit, bij de ander spat de passie van de dansvloer. Grijp nu je kans en doe mee met de gratis danslessen in de Danstent van Ruby en Daniëlle Cathalina van Ruby Pure Latin en Peter Washausen en Hellen Derrez van Tango Maastricht.

Zaterdag 1 oktober
Ruby Pure Latin
18.00 – 19.00 uur
Toegang gratis (aanmelden verplicht)

Zondag 2 oktober
Tango Maastricht
17.30 – 18.30 uur
Toegang gratis (aanmelden verplicht)

Club Tweak

Vrijdag 30 september
Danstent: 22.00 – 01.00 uur
Souterrain TahV: 23.00 – 02.00 uur
Tickets: € 5,-

Een club waar je jezelf tijdens de Dansdagen tot in de vroege uurtjes kunt verliezen op de dansvloer. Er zijn twee locaties, want Club Tweak opent zijn deuren in de Danstent op het Vrijthof én in het souterrain van Theater aan het Vrijthof. Dans samen met de toonaangevende dansers en choreografen van Nederland op de beats van lokale en nationale DJ's.

Zaterdag 1 oktober
Danstent: 22.00 – 01.00 uur
Souterrain TahV: 23.00 – 03.00 uur
Tickets: € 5,-

OPEN PODIUM

De Danstent op het Vrijthof is dé ontmoetingsplek en showcase voor iedereen die danst in Maastricht. Op het OPEN PODIUM zullen meer dan 100 dansers van 17 verschillende dansscholen en dansgroepen én nog 'verborgen' dansparels zich aan de stad laten zien. Alle stijlen en leeftijden komen aan bod in deze happening van, voor en door de Maastrichtse dans. Het dansplezier spat van het podium!

Zondag 2 oktober
11.30 – 12.00 uur, 12.15 – 12.45 uur
en 13.00 – 13.30 uur
Tickets: € 5,-

de Stilte danst, voor en met kinderen.

Voorstellingen seizoen 22-23

Dansgezelschap de Stilte uit Breda richt zich op het ontwikkelen en uitvoeren van producties voor kinderen van alle leeftijden en het prikkelen van de fantasie.

Wacht 's Even 0,5+

Een wereld ontvouwt zich uit een bouwpakket

Do-re-mi-ka-do 2+

De kleur van klank

Nieuw: Voor de draad ermee 3+

Hoe innig zijn we met elkaar verbonden

Nieuw: de Tijd Loopt 5+

Hoe laat is het? Is dit het juiste moment?

Mankind 6+

Dansen tussen boeken

de Troostprijs 7+

"Van de maan af gezien, zijn we allen even groot" Multatuli, Idee 155

Oor/Sprong 8+

Een sprong in het heden met middeleeuwse muziek en hedendaagse dans

Wij dansen door heel het land,
kijk voor meer informatie en onze agenda
op www.destilte.nl

JEUGDDANS STAAT!

De Nederlandse Dansdagen viert feest, maar de Jeugddans óók! Tijdens de 25^e editie van het festival worden voor het eerst de jeugddansprijzen uitgereikt: de Jonge Zwanen voor de meest indrukwekkende jeugddansproductie en jeugddansprestatie. Wat een belangrijk moment zal dat zijn tijdens het Gala op 30 september.

Al jarenlang komt er vanuit het dansveld een roep om erkenning voor de jeugddans als volwaardige kunstvorm, naast het volwassenen circuit en het jeugdtheater. Gelukkig was er al een verandering gaande de laatste jaren: In 2017 werd de *Prijs van de Nederlandse Dansdagen Jong Publiek* in het leven geroepen en in datzelfde jaar werd een brandbrief opgesteld voor de minister, die er mede toe leidde dat er nu meerdere jeugddansgezelschappen in de Basisinfrastructuur (BIS) zijn opgenomen. Dat de prestigieuze *Zwanen* nu aangevuld worden met de *Jonge Zwanen* is een fantastische impuls voor erkenning en een grotere zichtbaarheid van dans voor een jeugd- en jongerenpubliek.

Want ja, wat is de jeugddans rijk aan verschijningsvormen! Niet alleen in bewegingsstijlen, maar ook in de interactie met tekst, geluid en muziek, met decors, kostuums en attributen, licht, digitale media en in de wijze van publieksbenadering. Voor de allerkleinsten is er vaak sprake van een vormenspel, van creativiteit in het gebruik van decor, attributen en belichting, waardoor hun fantasie wordt uitgedaagd. Muziek en geluid roepen sferen op of versterken het ritmegevoel en de drang om mee te bewegen. De dans geeft energie en plezier, kan dromerig, verdrietig of onrustig zijn. Het meerduidige van de dans wakkert het intuïtieve kijken aan. Het zijn de kinderen en jongeren die een

invulling kunnen geven aan een eigen verhaal door de associaties die zij maken, waarbij hun eigen ervaringen en leefwereld een rol spelen. Zij kunnen zich aangesproken voelen door thema-tieken als buiten de boot vallen, verlies, een spannende stap of verbondenheid.

Ook indringende maatschappelijke thematieken worden in de jeugddans van dit moment niet uit de weg gegaan, zoals het vluchtelingenvraagstuk, het anders zijn of een problematische jeugd, maar altijd met ruimte voor humor, schoonheid, verstillings, uitbundigheid, het vieren van vriendschap of verliefdheid. Het geeft het publiek ingangen om de eigen grenzen in denken en doen te overdenken en te verleggen.

Het is cruciaal dat de dansers een relatie aangaan met hun publiek. Dit vergt veel van de makers én de performers. Een *Jonge Zwaan* voor de beste jeugddansprestatie is dan ook zeker op zijn plaats. Een volwassen publiek is welwillend en kent de codes, dat is bij kinderen en jongeren allerm minst een vanzelfsprekendheid. Zij komen meestal niet vrijwillig maar vaak in schoolverband of met hun ouders. De dansers moeten het contact aandurven en anticiperen op verbale en/of fysieke publiekreacties. Iedere voorstelling opnieuw moeten zij het waarmaken en een goede energie creëren. Hierin zit meteen ook de uitdaging voor de performers, die meer en meer expliciet kiezen voor de jeugddans.

Afgelopen jaren zagen we de tendens dat ook hedendaagse makers de keuze maken voor jeugddans en op opleidingen krijgt de specifieke manier van benaderen die vereist is voor het werken voor een jong publiek steeds meer aandacht.

Nu de jeugddans is uitgegroeid tot een kwalitatief hoogstaand genre, rijk aan schakeringen in vorm en inhoud, is het een mooi moment om dit te vieren met het toekennen van de prestigieuze *Jonge Zwanen*, ieder jaar opnieuw. Hiermee wordt het belang van de jeugddans onderstreept en gehonoreerd. Het is belangrijk om de jeugddans in het licht te zetten, want de inhaalslag is nog niet voltooid. Jeugddans is nog steeds moeilijk te verkopen. Scholen en theaters eigenen zich dit genre nog niet voldoende toe. Terwijl jeugddans in al zijn verscheidenheid zo aanstekelijk is voor kinderen en jonge mensen én voor volwassenen. Ouders, opa's en oma's neem daarom je kinderen mee of ga zonder kinderen en geniet van de (volwassen) grapjes en de prachtige metaforen die makers weten te vinden voor belangwekkende thematieken. En bedenk eens wat een feest het is om als volwassene in een zaal te zitten vol jonge mensen die zich niet onbetuigd laten, die met hun energie, gelach, geroep of gespannen stilte contact maken met de performers. Tijdens nagesprekken komen de vragen en opmerkingen en soms een besef van wat de magie van een voorstelling teweeg kan brengen. Bij jong en oud.

Dr. Liesbeth Wildschut,
gepensioneerd docent/onderzoeker
theater en dans en juryvoorzitter
van de *Jonge Zwanen*

Foto: Björn Linke

KIJKTIP
De Stilte –
De Troostprijs (7+)

Zondag 2 oktober
15.30 – 16.25 uur
Theater aan het Vrijthof
Tickets: € 14,-
Kinderen t/m 12 jaar: € 9,-

PROGRAMMA

We vieren 25 jaar Nederlandse Dansdagen met het mooiste van de Nederlandse dans. Van klassiek ballet tot urban, van avant-garde tot moderne dans, van meester tot jong talent en van dans op straat tot in de bioscoop en voorstellingen voor een jong publiek. Deze jubileumeditie markeert een bijzonder momentum in de geschiedenis van het festival. Je ziet de topgezelschappen en meesters aan het werk. Maar, meer dan ooit kun je je ook laten verrassen door de nieuwe generatie choreografen en dansers die de komende jaren ons danslandschap mede vorm gaan geven. Bij deze enkele highlights uit ons prachtige programma.

Kijk voor het volledige programma op nederlandsedansdagen.nl.

Nederlandse Dansdagen Gala

Met o.a. Jan Kooijman, Conny Janssen Danst en Ann Van den Broek

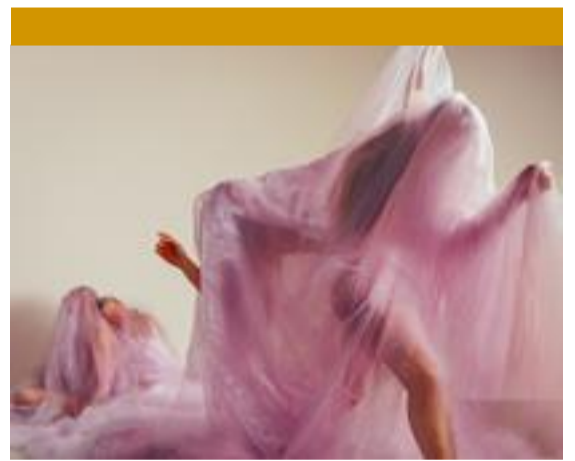
De 25e editie van de Nederlandse Dansdagen opent in stijl met dansers, choreografen en dansfans tijdens het *Nederlandse Dansdagen Gala*. Op deze feestelijke avond worden de dansprijzen uitgereikt; een overzicht van de genomineerden vind je verderop in deze krant. Ook zijn er mooie optredens en verrassende gasten en jij kan erbij zijn! In gala natuurlijk.

Vrijdag 30 september

20.00 – 22.30 uur

Locatie: Theater aan het Vrijthof

Tickets: € 40,-

Joop Oonk/Misiconi – TIDES

TIDES is een beleving, geïnspireerd door de schoonheid van de natuur. Dansers met en zonder beperking voeren je op (live) muziek van Soheil Shayesteh mee naar een andere wereld. Neem plaats in de installatie en laat je betoveren. Geschikt voor volwassenen en kinderen vanaf 10 jaar.

Vrijdag 30 september (try-out)

17.00 - 18.00 uur

Tickets: € 7,50

Zaterdag 1 oktober (première)

11.00 -12.00 uur en 16.00 - 17.00 uur

Tickets: € 14,-

Kinderen t/m 12 jaar: € 9,-

Locatie: AINSI

Conny Janssen Danst – DANSLOKAAL 10

De 10e editie van het talentontwikkelingsproject *DANSLOKAAL* van topchoreograaf Conny Janssen toont werk dat Zino Schat, Dovydas Strimaitis en Remy Tilburg voor de dansers van haar gezelschap gemaakt hebben. Deze jubileumeditie gaat op 1 oktober tijdens de Dansdagen in première.

Vrijdag 30 september (try-out)

17.00 – 18.30 uur

Tickets: € 10,-

Zaterdag 1 oktober (première)

13.00 – 14.30 uur en 16.00 – 17.30 uur

Tickets: € 16,-

Locatie: Kumulus

Jordy Dik/ Compagnie 21 – Jij en ik en alle anderen

Jordy Dik - genomineerd voor de *Innovatieprijs Nederlandse Dansdagen Maastricht* - geeft met *Jij en ik...* een impuls aan de inclusiedans met een intiem duet over twee mensen die samen de wereld willen ontdekken. Op een prachtige manier laat Jordy zien dat mensen altijd zullen verschillen, zoals er ook altijd overeenkomsten zullen zijn.

Zaterdag 1 oktober

14.30 – 15.20 uur en 18.00 – 18.50 uur

Locatie: Theater aan het Vrijthof

Tickets: € 10,-

Krisztina de Châtel – Föld

Krisztina de Châtel maakte *Föld*, Hongaars voor aarde, voor Holland Festival in 1985. Begin dit jaar blies zij de voorstelling in een actuele context nieuw leven in. Tijdens de Dansdagen duiken de dansers voor het laatst in de aarden wal om de strijd tegen de menselijke vernietiging van de natuur aan te gaan. Mis 't niet!

Zaterdag 1 oktober

14.00 – 15.00 uur en 20.00 – 21.00 uur

Zondag 2 oktober

12.30 – 13.30 uur

Locatie: Opera Zuid Malpertuis

Tickets: € 20,-

Evangelos Biskas – In Between

Jarenlang heeft Evangelos Biskas een dagboek van zijn dromen bijgehouden. In *In Between* deelt hij bizarre isolaties hieruit in een organische flow. Het absurde en irrationele karakter van zijn dromen is in deze onvoorspelbare intuïtieve voorstelling zijn kompas.

Zaterdag 1 oktober

11.00 – 11.40 uur

Locatie: Theater aan het Vrijthof

Tickets: € 10,-

Meesterwerken

Met Nederlands Dans Theater, Het Nationale Ballet, Introdans en LeineRoebana

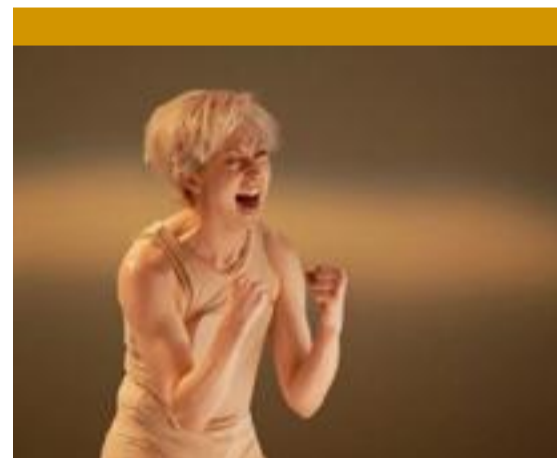
Net zoals de Nederlandse Dansdagen hebben ook Het Nationale Ballet, Nederlands Dans Theater, Introdans en LeineRoebana iets te vieren. Tijdens een afwisselend programma vieren deze topgezelschappen de jubilea van Hans van Manen, Jirí Kyilán, en het gezelschap van Andrea Leine en Harijono Roebana.

Zaterdag 1 oktober

20.00 – 22.30 uur

Locatie: Theater aan het Vrijthof

Tickets: € 40,-

Dunja Jovic – The previous owner

In deze filmische dansvoorstelling vindt een man het absurd dat zijn leven voor niets is geweest. Hij zweert de dood af en laat zijn geest uploaden naar een jong lichaam. Als toeschouwer maakt Dunja Jovic (*Zwaan* voor meest indrukwekkende dansproductie 2021) je getuige van de strijd tussen lichaam en geest. Beiden eisen het eigendom op van de nieuw geschapen mens.

Zaterdag 1 oktober: 20.00 – 20.40 uur

Zondag 2 oktober: 11.00 – 11.40 uur

Locatie: Toneelacademie Maastricht

Tickets: € 14,-

Giacomo della Marina – Faun

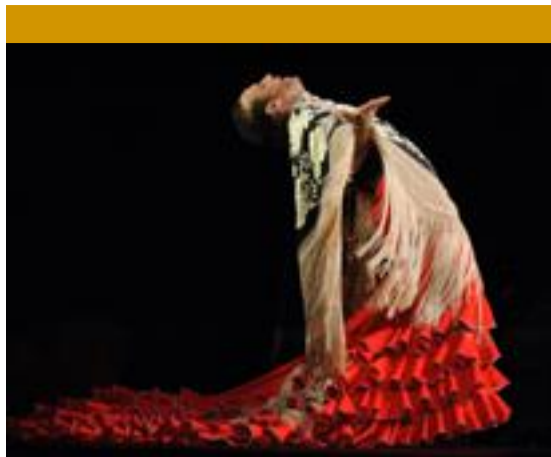
Giacomo Della Marina brengt met zijn *FAUN*, geïnspireerd op de klassieker *L'après-midi d'un faune* uit 1912 van Vaslav Nijinski (op muziek van Debussy) een hedendaagse faun tot leven. Hij zet het wereldberoemde ballet in als een manifest voor inclusiviteit en acceptatie van liminaliteit: het besef dat we als mensheid en maatschappij in een overgangsfase zitten

Zaterdag 1 oktober: 17.00 – 17.30 uur

Zondag 2 oktober: 14.00 – 14.30 uur

Locatie: Toneelacademie Maastricht

Tickets: € 10,-

Susanne Marx & Manuel Liñán – STEFFA

In *STEFFA* kruipt de flamenco-ster Manuel Liñán in de huid van de Nederlandse danseres en docente Steffa Wine, die voor en ook tijdens de Tweede Wereldoorlog furore maakte als flamencodanseres. Je ziet spectaculaire dans in een decor van bijzonder archiefmateriaal op een originele soundscape van Salvador Breed met live flamencozang en -gitaar van María Marín en Francisco Vinuesa.

Zondag 2 oktober

14.00 – 15.00 uur

Locatie: AINSI

Tickets: € 16,-

Dalton Jansen – Birds

Dalton Jansen (*winnaar Prijs Nederlandse Dansdagen Maastricht 2021*) keek in de jeugdzorginstelling waar hij opgroeide vaak uit het raam. De vogels buiten waren vrij! Hoe zou het hem zelf vergaan als hij vrij was? In *Birds* laat Dalton met dans, spoken word en muziek zien dat het kan: je uit een benarde situatie vechten, al is het niet makkelijk. Met presentatie vooraf en nagesprek. Geschikt voor volwassenen en kinderen vanaf 12 jaar.

Zondag 2 oktober

10.30 – 12.00 uur

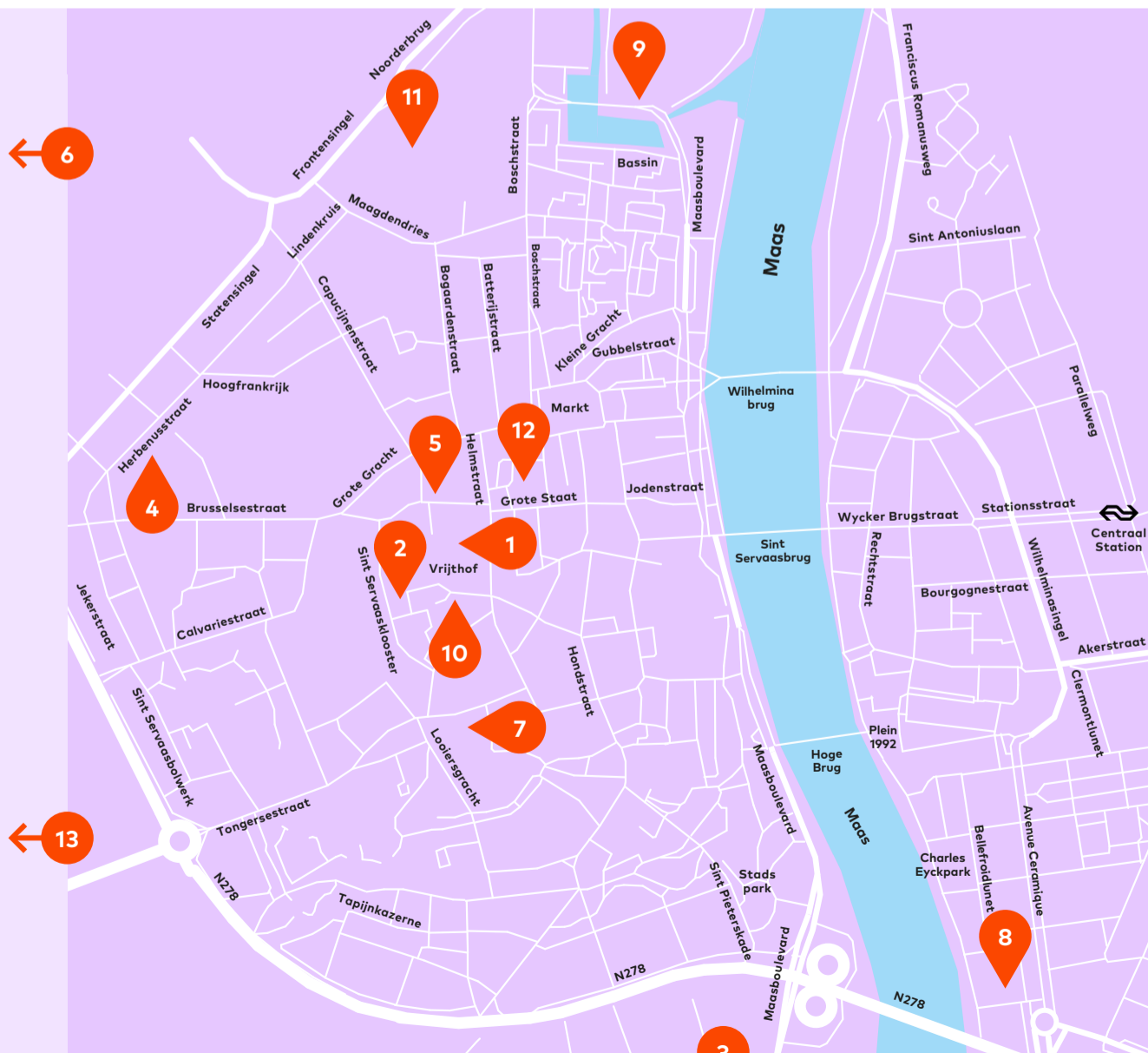
Locatie: Kumulus

Tickets: € 14,-

Kinderen t/m 12 jaar: € 9,-

Danslocaties

- 1 **Danstent**
Vrijthof
- 2 **Sint Janskerk**
Vrijthof 24
- 3 **Ainsi**
Lage Kanaaldijk 112-113
- 4 **Kumulus**
Herbenusstraat 89
- 5 **Theater aan het Vrijthof**
Vrijthof 47
- 6 **Opera Zuid Malpertuis**
Malpertuisplein 60
- 7 **Toneelacademie**
Lenculenstraat 31
- 8 **Bonnefantien**
Avenue Ceramique 250
- 9 **Lumière**
Bassin 88
- 10 **Fotomuseum aan het Vrijthof**
Vrijthof 18
- 11 **Blanche Dael Branderij**
Aan de Brikkebouw 10
- 12 **Boekhandel Dominicanen**
Dominicanerkerkstraat 1
- 13 **Mergelgroeven Cannerberg**
Cannerweg 798

SPECIAAL VOOR JONG PUBLIEK

Anne-Beth Schuurmans – Stuk is een nieuwe situatie (2+)

Stuk... is een interdisciplinaire, levende compositie waar het jonge publiek en hun 'entourage' naar hartenlust kunnen rondscharrelen. Laag over laag bouwen de makers met dans, beeld en muziek én met het jonge publiek aan een werk waarin steeds nieuwe situaties ontstaan.

**Dinsdag 4, woensdag 5 en
donderdag 6 oktober**
Locatie: Kumulus
Besloten schoolvoorstellingen

De Stille – De Troostprijs (7+)

Als we kijken naar de sterren aan de hemel, zijn mensen klein en onbelangrijk. Dat kan niet! Dus benoemen wij onszelf tot winnaars. En toch zijn en blijven we nietig in een overweldigend universum. Elke prijs is een troostprijs.

Zondag 2 oktober
15.30 – 16.25 uur
Locatie: Theater aan het Vrijthof
Tickets: € 14,-
Kinderen t/m 12 jaar: € 9,-

Honey Eavis – Dr. Knus (4+)

Honey Eavis maakt hiphop voor kinderen. De inspiratie voor *Dr. Knus* vond zij in de coronatijd, die heel moeilijk was voor kinderen. Honey laat in deze interactieve voorstelling zien hoe je (samen) in donkere tijden het licht in jezelf kunt vinden.

Vrijdag 30 september
13.00 – 13.35 uur
Zondag 2 oktober
**11.00 – 11.25 uur, 12.30 – 12.55 uur,
14.15 – 14.40 uur en 16.15 – 16.40 uur**
Locatie: Kumulus
Tickets: € 3,-

Danstheater AYA – Dubbelbloed #2 (12+)

In *Dubbelbloed #2* vertellen danser Ali Zanad en zangeres Karima el Fillali met grenzeloze dans en muziek een indringend verhaal over vluchten en thuiskomen, je leven opbouwen in een vreemd land en de beproevingen die daarbij horen. Geschikt voor volwassenen en kinderen vanaf 12 jaar.

Maandag 3 oktober
13.00 – 13.55 uur
Locatie: Kumulus
Tickets: € 14,-
Kinderen t/m 12 jaar: € 9,-

Holland Dance Festival
& Kylián Foundation

holland
dance
festival

Stuttgart Ballet

One of a Kind van Jiří Kylián

One Of A Kind biedt een zeldzame kans om een avond lang te genieten van de danskunst van meesterchoreograaf Jiří Kylián. Met trots presenteren het Holland Dance Festival en de Kylián Foundation het wereldberoemde Stuttgart Ballet, dat exclusief met *One of A Kind* in Amare Den Haag te zien is.

One Of A Kind is een van de weinige avondvullende werken in Kylián's oeuvre. Het omvat

het hele spectrum van Kylián's choreografische vocabulaire, van wild en dierlijk tot teder en elegisch, van sneller dan menselijk mogelijk tot slow motion, van fragiel en ingewikkeld tot spectaculair en virtuoos. Vrouwen en mannen dansen als volstrekte gelijken en toch is hun ontmoeting doortrokken van een subtiele erotiek. Kylián creëert poëtische, hypnotiserende beelden die emotionele diepten in de toeschouwer aanboren en aanzetten tot complexe denkprocessen en reacties.

Datum, tijd

do. 13 april 2023 – 20:00 uur
vr. 14 april 2023 – 20:00 uur
za. 15 april 2023 – 20:00 uur

Locatie

Amare, Den Haag

holland-dance.com

Hoe hiphop zich naar het theater beweegt

Alida Dors (foto: Willen de Kam)

Hiphop maakte de afgelopen decennia zijn intrede in theater en het genre is nog constant in ontwikkeling. Waar academische stijlen als ballet en modern zich al honderden jaren voornamelijk ontwikkelen binnenin een instituut heeft hiphop een andere weg naar het theater gevonden.

"Ik zag hiphop voor het eerst in theater bij de Britse Jonzi D, artistiek leider van het internationaal hiphop festival Breakin' Convention", zegt Alida Dors, een van de pioniers in Nederland die voorstellingen begon te maken met het genre. "Dat zou zomaar 20 jaar geleden kunnen zijn. Maar in Nederland was een van de eerste makers die ik ontmoette Nita Liem." Dors raakte geïnspireerd en richtte in 2011 naast haar dansschool Solid Ground Movement het gezelschap BackBone op, waarvoor ze gebruik maakt van hiphop vocabulaire als leidende bron.

Ondanks de jonge traditie ziet Dors verschillende stromingen waarin de kunstvorm zich ontwikkelt en wat een

bezoeker kan opvallen op het podium. Volgens haar gaat het bij sommige voorstellingen over het samen horen en samenzijn, en komt het aspect van social dance - waaronder de voorouders van hiphop zoals Afrikaanse dans en latin vallen - terug. Dat kan letterlijk worden weergegeven in een cypher, freestylekringen kenmerkend voor hiphop waarin dansers elkaar ophypen. "Maar in plaats van een letterlijke cypher, maak ik liever gebruik van de collectieve energie ervan, dat je elkaar leest, ziet, voelt en daarop mag doorbouwen." Daarnaast is er ook een abstractere stroming. "Dan wordt er ook met tools uit bijvoorbeeld moderne dans gewerkt en is dat sociale niet meer zo leidend."

Een andere pionier is Lloyd Marengo, oprichter en choreograaf van het Rotterdamse Lloyd's Company. Desgevraagd valt volgens hem in hiphoptheater ook de individualiteit van dansers op. "Hiphopdansers dansen met hun hele gezicht, wat elke danser uniek maakt ten opzichte van degene die naast hem of haar danst. In tegenstelling tot de academische stijlen waar er meer nadruk ligt op uniformiteit, moedigt hiphop je aan vooral jezelf te zijn. "En dat mag jong, oud, dik, dun zijn." De individualiteit op het podium is dan vaak ook geen rol die een hiphopdansers inneemt, het is een verlenging van zijn of haar persoonlijkheid. Dors sluit zich daarbij aan. "De eclectic heeft ervoor gezorgd dat deze dansstijl ontstaan is, en dat is ook een kernwaarde gebleven. Wie ben jij en welke levenservaring kan je op dat moment overbrengen? Daarom zijn hiphopdansers ook vaak co-creators van een stuk."

Marengo begon rond dezelfde tijd als Nita Liem in het theater en heeft veel zien veranderen. "Maar ook dat hoort bij

Lloyd Marengo

hiphop." Als je kijkt naar hiphoptheater is het voor een complete beleving dus belangrijk om in gedachten te houden dat je niet slechts kijkt naar een choreografie, een tableau, maar naar een lifestyle. "Als de voorstelling is afgelopen is het dansen nog niet voorbij. Dan gaan we nog met z'n allen jammen, en misschien kwamen we van te voren ook al bij een jam vandaan", zegt Marengo.

Het steekt bij zowel Dors als Marengo wel dat naar hun gevoel de recensenten die hiphoptheater beoordelen niet altijd op de hoogte zijn van de achterliggende cultuur, terwijl die juist zo belangrijk is voor de interpretatie van een stuk. "Belangrijker dan een oordeel vind ik het om in gesprek te gaan over fascinaties van een maker en de ontwikkeling van die maker te volgen, zijn of haar bronnen na te gaan en bevragen waarom juist die zijn gekozen", zegt Dors. "Nieuwsgierige cultuurliefhebbers kunnen elementen die ze niet begrijpen als een uitnodiging zien om hun horizon te verbreden, en dat zie ik als een positieve bijdrage aan de sector."

Charissa Promes,
Dansjournalist

KIJKTIP

**Open Your Mind X
The Notorious IBE**

Zaterdag 1 oktober
15.00 – 18.00 uur
Locatie: Danstent
Tickets: € 10,-

SALLY

beweegt de wereld

WWW.SALLYDM.NL

IK ZAL EEUWIG LEVEN

HET GRAS HIER IS GROENER

ZEN DANGVOORSTELLING VAN
DUNJA JOCIC
MET ABKE HARING EN HELMERT WOUDEBERG

AE amsterdams
fonds voor de
kunst

TOURNEE 28 OKTOBER T/M 20 DECEMBER

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

aya.nl

Matties

van Wies Bloemen
OKT-DEC 2022

Mother's White

Coproductie AYA en Silbersee
regie/choreografie Ryan Djojokarso
muzikale leiding Romain Bischoff
JAN-APRIL 2023

SEIZOEN
22
23

Wild

Coproductie AYA en
Maat Saxophone Quartet
van Wies Bloemen
muziekcompositie van Kaveh Vares
FEB-APRIL 2023

VOLG ONS OP
@danstheateraya

BOEKINGEN
www.frontaal.com

EN DE

GENOMINEERDEN

ZIJN...

De Nederlandse Dansdagen geeft een impuls aan de Nederlandse dans door het ondersteunen van opkomend talent met begeleiding en prijzen. De *Innovatieprijs Nederlandse Dansdagen* en de prestigieuze *Zwanen* brengen elk afzonderlijk én in gezamenlijkheid de actuele ontwikkelingen en uitzonderlijk danstalent voor het voetlicht.

De *Innovatieprijs* richt zich op uitzonderlijk talent. De winnaar van de prijs ontvangt een geldbedrag van € 20.000,- voor het uitvoeren van zijn of haar idee voor een nieuwe voorstelling.

Dit nieuwe werk, of een deel van het creatieproces, zal tijdens de Nederlandse Dansdagen 2023 voor het eerst worden gepresenteerd.

De *Zwanen* zijn de dansprijzen van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD). Deze 'Oscars' van de Nederlandse dans zijn al sinds 2003 verbonden aan de Nederlandse Dansdagen. Alle genomineerde gezelschappen, choreografen en dansers hebben in het afgelopen seizoen uitzonderlijke artistieke kwaliteit geleverd.

Daarnaast krijgt de jubileumeditie van de Dansdagen nog een extra feestelijk tintje. Er wordt namelijk een *Gouden Zwaan* uitgereikt tijdens het Gala op 30 september. Deze prijs wordt overhandigd aan een danser(es) of choreograaf die met zijn of haar carrière een grote bijdrage heeft geleverd aan de Nederlandse dans. De *Gouden Zwaan* kent geen nominaties en wordt niet jaarlijks uitgereikt.

Genomineerden Innovatieprijs Nederlandse Dansdagen Maastricht 2022

Jordy Dik

Jordy Dik is een Rotterdamse community artist en choreograaf die graag met allerlei verschillende soorten mensen (dans)kunst wil maken. Zijn voorstellingen (o.a. voor het inclusieve Compagnie 21) kenmerken zich door een krachtige, poëtische en maatschappelijk geëngageerde taal, waarin iedere performer bestaansrecht ervaart.

Simon Bus

Simon Bus is danser en choreograaf. Hij begon op zijn 12de - geïnspireerd door een clip van Run-DMC - met breakdance en ontplooiëde zich bij de Trashcan Heroes tot een virtuoze breaker. Hij geldt als een regelrechte vernieuwer van het genre. Vanuit zijn eigen hyperflexibiliteit en extreme fysieke mogelijkheden keert hij de urban dansvormen binnenstebuiten en weet hij ook zijn dansers daarin te stimuleren.

Mohamed Yusuf Boss

Mohamed Yusuf Boss is een danser, choreograaf en theatermaker. Zijn werk vertrekt uit het hiphop-principe 'each one teach one'. Samen met creatief producent Mark Fischer slaat hij vanuit het initiatief X_YUSUF_BOSS bruggen tussen disciplines én individuen, met als kern de zoektocht naar gedeelde menselijkheid. In 2021 won hij voor zijn werk *LÍX* de *BNG Bank Dansprijs*.

Genomineerden Zwaan meest indrukwekkende dansprestatie 2022

Kris Mohammed Adem

Genomineerd voor zijn rol in Storm (LeineRoebana)

Kris Mohammed Adem beweegt zich in de voorstelling *Storm* van Leine en Roebana cirkelend als een natuurverschijnsel of in een zinderende rondedans over het podium. Met lichte tred, maar vol overgave en soms bijna ongecontroleerd, grijpt Adem de toeschouwer, om deze later weer zacht te laten landen.

Shailesh Bahoran

Genomineerd voor de solo Kishan (IRC Company)

Shailesh Bahoran toont in deze door de relatie met zijn zoon geïnspireerde solo *Kishan* hoe gevoelens van onvermogen en verdriet kunnen transformeren tot het ervaren van andere perspectieven en manieren van communiceren met een ander. Met zijn fenomenale techniek en improvisatievermogen maakt Bahoran deze thematiek krachtig invoelbaar.

Young Gyu Choi

Genomineerd voor zijn rol in 7^e Symfonie in het programma Toer (door Toer van Schayk bij Het Nationale Ballet)

Young Gyu Choi laat in de 7^e Symfonie van Toer van Schayk zijn grote bevlogenheid zien, waarmee hij zowel in moderne klassiekers als eigentijdse balletten weet te schitteren. Zijn technische virtuositeit is opvallend en valt samen door het aanstekelijke plezier en de bewonderenswaardige vrijheid van zijn dans.

Genomineerden Zwaan meest indrukwekkende dansproductie 2022

Waterbrothers van Roy Overdijk

Programma State Shift – The Ruggeds

Het duet *Waterbrothers* dat Roy Overdijk creëerde voor The Ruggeds is intiem en ingetogen en geeft de toeschouwer ruimte om betekenis te geven. De choreografie valt op door het eigenzinnige bewegingsidoom van Lee-Lou Demierre en Roy Overdijk, vloeiend als water of vlijmscherp, maar telkens verrassend.

Interval van Amos Ben Tal en Gosse de Kort

Off Projects

In de fascinerende choreografie *Interval* van Amos Ben-Tal interacteren de dansers met de kinetische installatie van Gosse de Kort. Tegenover de door techniek aangedreven objecten en de beperkingen en risico's die hieruit voortkomen, manoeuvreren de dansers zich vol overtuiging, maar verliezen ze nergens hun gevoel voor menselijkheid.

Figures in Extinction [1.0] van Crystal Pite en Simon McBurney

Programma Dreams 360 – Nederlands Dans Theater 1

De urgente voorstelling *Figures in Extinction [1.0]* die choreograaf Crystal Pite creëerde in samenwerking met Simon McBurney is een wonderschoon en wrang schouwspel over de toekomst van een planeet in crisis. Waar de toeschouwer zich aanvankelijk nog kan verliezen in de schoonheid en diversiteit van soorten in de natuur, stevent de theatrale ervaring steeds sneller af op een onontkoombaar doemscenario.

Genomineerden Jonge Zwaan meest indrukwekkende dansprestatie 2022

Jefta Tanate

**Genomineerd voor zijn rol in
Birds (DOX)**

Zijn onwaarschijnlijke soepelheid en groovy muzikaliteit stellen hem in staat steeds met veel risico te dansen. Complex dansmateriaal krijgt bij Tanate een natuurlijke, schijnbaar moeiteloze kwaliteit. Tegenover de zware thematiek in Dalton Jansens voorstelling stelt hij een lichtheid die een welkom tegenwicht vormt, zonder de beklemmende intensiteit te verliezen.

Yoko Ono Haveman

**Genomineerd voor haar rol in
Vier (De Dansers)**

Haveman onderscheidt zich als een sympathieke danseres die een jong publiek aan zich weet te binden. Haar bewegingstaal oogt zacht en toegankelijk, maar steunt op atletische beheersing. Niet alleen dansend, maar ook acterend en musicerend toont Haveman in *Vier* haar grote veelzijdigheid als performer.

Dietrich Pott

**Genomineerd voor zijn rol in
B-Boy XL (Maas theater en dans)**

Dietrich Pott laat de meest ingewikkelde breakdance combinaties zien, waarbij de zwaartekracht geen vat op hem lijkt te hebben. Zijn moves zijn tot in detail uitgewerkt, virtuoos en krachtig. Pott gaat verder waar andere dansers stoppen en pusht zijn lichaam tot het uiterste om nieuwe vormen van expressie te vinden.

Genomineerden Jonge Zwaan meest indrukwekkende dansproductie 2022

**Birds van Dalton Jansen –
DOX**

Dalton Jansen heeft het maatschappelijk actuele, en voor hemzelf zeer persoonlijke thema van langdurig verblijf in jeugdzorg verwerkt tot een indringende voorstelling, waarin dans en acteren gelijkwaardig en wederzijds aanvullend zijn. Tekst, choreografie en vormgeving zijn krachtig, beeldend en schrijnend.

**Vier van Josephine van Rheenen –
De Dansers**

De Dansers nemen hun jonge (4+) publiek mee op een tot de verbeelding sprekende reis door de jaargetijden. Speels en associerend leggen de drie spelers verbanden met stemmingsveranderingen, vriendschappen en thema's als groei en verlies. Beweging, tekst en live muziek zijn organisch met elkaar verbonden.

**Bange Rick van Stefan Ernst –
SALLY Dansgezelschap
Maastricht**

In deze doordachte kindervoorstelling worden de angsten van de titelpersoon afgezet tegen de bravoure van zijn twee vrienden. De jonge toeschouwer kan zich met alle personages identificeren, waardoor de voorstelling aan gelaagdheid wint. De soepel uitgevoerde combinaties zijn inventief afgestemd op het uit mobiele klimrekken bestaande decor.

Föld

Aarde, zweet en uitputting

ND 2022

Nog één laatste keer heeft Krisztina de Châtel haar iconische productie *Föld* teruggehaald; tijdens de komende editie van de Nederlandse Dansdagen is het werk voor de allerlaatste maal te zien. *Föld*, gemaakt in 1985, is een klassieker, gevat in minimalistische moderne dans, maar aan de eisen die het aan de dansers stelt, is niets minimalistisch: de choreografie, waarin zij een aarden wal moeten zien te slechten, is een regelrechte uitputtingsslag. Maar wel één die, wanneer je er getuige van bent, voor altijd op je netvlies staat.

'Luisterend naar de muziek weet je: opgeven is geen optie'

Het was kunstenaar Conrad van de Ven die haar uitdaagde. Was zij nou de choreografe die in haar werk bij voorkeur barricaden opwierp voor haar dansers? Het uit zwarte planken opgebouwde labrynt in haar productie *Thron*, waarvan Van de Ven in 1984 de première zag, vormde toch nauwelijks een obstakel? De dansers konden er, aldus de kunstenaar, zo overheen stappen. "Nou," liet Krisztina de Châtel hem vervolgens weten, "bedenk jij dan maar iets!"

Niet lang daarna liet Van de Ven een langwerpige berg van twintig kuub aarde ('föld' in het Hongaars) in de Amsterdamse Hortus Botanicus storten, waar De Châtel en haar dansers zich, zegt ze nu, als een stel kinderen op en in storten. Pas toen de aarde naar de Amsterdamse Amstelkerk was getransporteerd – waar *Föld* in het Holland Festival van 1985 in première ging – zag De Châtel de gewenste vorm voor zich: "Het moest een cirkelvormige aarden wal worden, waarbinnen, op een beperkt oppervlak, werd gedanst." Op zoek naar passende muziek stuitte ze op het vierde deel van Philip Glass' *Another Look at Harmony* voor orgel en koor. "Die combinatie paste natuurlijk heel goed bij een kerk, maar ik werd

vooral getriggerd door het dwingende, al maar doorgaande karakter van de muziek. Luisterend naar dit werk weet je: er moet iets overwonnen worden en opgeven is geen optie."

Kolkende bewegingsstroom

Föld werd na de première op 24 juni 1985 onmiddellijk bestempeld als een meesterwerk en als het hoogtepunt van het Holland Festival in dat jaar. Waar de zes dansers aanvankelijk, binnen de beslotenheid van de aarden cirkel, langzaam en verstild om zichzelf en elkaar heen draaien, groeit de choreografie geleidelijk uit tot een kolkende bewegingsstroom, die de dansers uiteindelijk met een bijna centrifugerende kracht tegen de aarden wal doet smakken. Het gevecht om de wal met de grond gelijk te maken – waarbij zand en zweet zich gaandeweg vermengen – moet dan nog beginnen, al is dat misschien niet eens de grootste uitdaging. Die zit 'm in de voortdurende wisselingen en verspringingen in de choreografie, die De Châtel vaak ook nog eens net tegen de tel van de muziek in laat plaatsvinden. Want, zo zegt ze

daar nu over: "Mooidanserij is aan mij niet besteed. En ook de fysieke kracht die nodig is om de aarde om te wroeten is onvoldoende. Waar ik op uit was – en ben – is het optimaal en volledig uitbuiten van Glass' compositie. Je moet die complexiteit van structuur, die accenten en syncopen doorgronden, weten wanneer het mozaïek weer net even moet verschuiven naar een volgende bewegingsfrase, met weer net een andere opbouw en andere variaties."

Een choreografie over het leven zelf

Of *Föld* een té zware uitputtingsslag voor haar dansers was, was niet iets waar De Châtel tijdens het creatieproces bij stilstond. Nu ze de voorstelling opnieuw heeft teruggehaald, vindt ze het 'af en toe wel sneu voor de dansers'. "Maar al filosoferend realiseer ik me dan toch al snel weer: ja, maar zó

is het leven: één grote strijd." Ze is zich dan ook bewust van het verband met de huidige situatie in de wereld, met de oorlog in Oekraïne, maar veel duidelijker nog dan in 1985 realiseert ze zich dat de productie ook over haar eigen leven gaat. Over de strijd die zijzelf, als Hongaarse die eerst in Duitsland en daarna in Nederland heeft moeten aarden, heeft geleverd. "Ik dacht destijds, in de jaren zeventig: ik moet wegwezen uit het Oostblok, maar mijn roots liggen toch nog altijd in Hongarije. Dat heeft voor een interne strijd gezorgd, net als mijn karakter dat enerzijds heel emotioneel en anderzijds broodnuchter is. Ik wil niet beweren dat ik altijd tegen de bierkaai heb moeten vechten, maar een gevecht is het absoluut geweest."

Tekst: Astrid van Leeuwen
Foto: Sigel Eschkol

KIJKTIP

Krisztina de Châtel – Föld

Zaterdag 1 oktober
14.00 – 15.00 uur
20.00 – 21.00 uur
Zondag 2 oktober
12.30 – 13.30 uur

Locatie: Opera Zuid
Malpertuis
Tickets: € 20,-

HET
NATIONALE
BALLET

12 oktober t/m
2 januari
—
operaballet.nl

THE SLEEPING BEAUTY

—
Marius Petipa / Sir Peter Wright

Betoverend
sprookje over
goed en
kwaad

NATIONALE OPERA & BALLET

Hoofdsponsor
Nationale Opera & Ballet
HOUTHOFF

het
ballet
orkest

Dans op tv en online

TIP
Gratis registreren voor het online programma kan vanaf nu op nederlandsedansdagen.nl.

Virtual Residencies

Online te bekijken vanaf
1 oktober 12.30 uur

Onze Virtual Residencies bieden elke editie van de Dansdagen een inkijkje in het fascinerende werkproces van makers van nu. Eerder volgden we boeiende choreografen zoals Ann Van den Broek, David Middendorp en Antonin Rioche. Registreer je nu voor het online programma en geniet gratis van de streams die je toegang geven tot de dansvloer van drie fantastische nieuwe makers.

Sarada Sarita

Korzo

De veelzijdige performer Sarada Sarita won met *Q4: Quantified* de *BNG Bank Dansprijs 2019*. In haar residency werkt zij aan *Q5* van *The Waacking Series – The Quintessentials*; grensverleggend danstheater "about the essence of the essence."

Constantin Trommlitz

Moving Futures

Constantin Trommlitz heeft een achtergrond in breaking en film. In zijn residency onderzoekt hij hoe het innerlijk te onthullen is op het filmdoek. Zijn doel is om manieren te ontdekken waarbij hij videoprojecties omvormt tot ruimtelijk ontwerp en bewegend beeld creëert dat groter wordt dan zichzelf.

Simon Bus

Plan Talentontwikkeling Brabant

De Heerlense Simon Bus is een regelrechte vernieuwer van het hiphopgenre. In zijn residency werkt hij aan zijn nieuwe voorstelling *Febris*. Door middel van virtual reality geeft hij je het gevoel dat je mentaal en fysiek in zijn voorstelling zit als performer. Een intense beleving.

Op Pad met Redo

Dagelijks online en op L1 te bekijken vanaf 11.00 uur

Om inzicht te geven in het rijke on- en offline dansaanbod neemt Redouan Ait Chitt je dagelijks in *Op Pad met Redo* mee langs de verschillende onderdelen en het festivalgevoel in de stad.

25 jaar Nederlandse Dansdagen

Gepresenteerd door Jan Kooijman en Redo
Zondag 9 oktober – 17.30 uur – NPO 2

Geniet van de highlights van de jubileumeditie van de Nederlandse Dansdagen, de beste dans en de bijzondere gesprekken die Jan Kooijman en Redo aangaan met mensen uit de danswereld.

Filmprogramma Cinedans

Online te bekijken vanaf
vrijdag 30 september – 11.00 uur

Al jaren maakt Cinedans deel uit van het programma van de Nederlandse Dansdagen. Geniet online en on demand van de mooiste en meest bijzondere dansfilms en dansshorts.

TRUE LIFE

tournee
2022/2023

première
KorzoTheater
13-10-2022

'Breakdance en Indiase
dans komen samen.'
NRC

'Het resultaat is een
dynamische dansvorm die
theatrale zeggingskracht heeft.'
Trouw

'Indiase elementen zijn
volop aanwezig, maar ingebed in
moderne dans, die een ander,
abstracter verhaal vertelt.'
Theaterkrant

www.kalpanarts.com

KALPANARTS

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL Den Haag AK amsterdam
fonds voor de
kunst FONDS21

De Nederlandse Dansdagen worden mede mogelijk gemaakt door:

 Gemeente Maastricht

 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

provincie limburg

FONDS 21

 **CULTUURMAKERS
MAASTRICHT**

**FONDS VOOR
CULTUUR
PARTICIPATIE**

 **ELISABETH
STROUVEN
FONDS**

BankGiro Loterij | **FONDS**

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

STICHTING
*Kanunnik Salden
Nieuwenhof*

 **Sint Clemens
Stichting**

Vrienden van de
Nederlandse
Dansdagen

dansMuseum

Het dansMuseum streeft ernaar de Nederlandse dans centraal te stellen in een museale omgeving. We brengen daarmee het rijke culturele erfgoed van de Nederlandse dans voor het voetlicht. En de dans als bron voor inspiratie en innovatie.

Dit jaar presenteren we in het kader van het dansMuseum het begin van het online 'ND Archief'. Ontdek het festivalprogramma, winnaars en juryleden van de voorgaande edities van de Nederlandse Dansdagen. Daarnaast presenteren we tentoonstellingen en performances in musea waar dans en beweging als kunstvorm centraal staan.

Daan Brand & Stephen Shropshire – Opening Space

Opening Space verkent de relatie tussen beweging en ruimte. Via fotografie en film stellen fotograaf Daan Brand en choreograaf Stephen Shropshire de verwachtingen op de proef over hoe ruimte, via beweging, wordt onthuld.

Opening Space is een samenwerking tussen schrit_tmacher just dance!, The Notorious IBE en de Nederlandse Dansdagen als onderdeel van Proeftuin Dans: *Right Now!*

Tip!

Zaterdag 1 en zondag 2 oktober presenteert Anne-May de Lijser tegen het decor van *Opening Space* de performance *The Melting Body*. Beide dagen om 12.00, 14.00 en 16.00 uur. Toegang is gratis.

Op vrijdag 30 september om 16.00 uur wordt de expositie officieel geopend.

1 oktober t/m 5 oktober
10.00 – 17.00 uur
(5 oktober 10.00 – 15.00 uur)
Locatie: Fotomuseum aan het Vrijthof
Toegang gratis (reserveren noodzakelijk)
De rest van het museum is te bezoeken tegen een gereduceerd tarief van € 8,50

Spatial Studies (foto: Alina Fejzo)

Astrid Boons – Spatial Studies

Astrid Boons toont in het Bonnefanten verschillende, losse studies die het startpunt vormen van een nieuw werk dat in 2023 in première gaat. Samen met componist Miguelángel Clerc Parada onderzoekt zij wat voor sporen onze technologische omgeving in ons lichaam achterlaat en zo ons innerlijke zijn en identiteit beïnvloedt.

Het ticket voor *Spatial Studies* geeft ook toegang tot de rest van het Bonnefanten, waar onder andere de tentoonstelling *I am a Ghost in My Own House* van de elfde winnaar van de Bonnefanten Award for Contemporary Art (BACA), Melati Suryodarmo te zien is.

Zaterdag 1 en zondag 2 oktober
Tijden: 12.00, 14.00 en 16.00 uur
(performance duurt 20 minuten)
Locatie: Bonnefanten
Tickets: € 13,-
(Museumjaarkaarthouders € 3,-)

Wil van der Laan – Expositie 'DANS'

Tijdens een reis door Andalusië - in gezelschap van flamencodanseres Carmen de Torres - ontwikkelde de Maastrichtse kunstenaar Wil van der Laan een grote passie voor dans. Een selectie van zijn danswerken is in oktober in de foyer van het theater te zien.

1 oktober t/m 30 oktober
12.00 – 18.00 uur
Locatie: Theater aan het Vrijthof
Toegang gratis

Rondetafelgesprek: Erfgoed en archivering

We praten tijdens het festival over de (meer)waarde van erfgoed en archivering in een rondetafelgesprek. Verschillende culturele organisaties vertellen hoe zij hun eigen archivering aangepakt hebben en welke problemen zij hierbij tegen zijn gekomen. Schuif aan, deel je ervaringen en praat mee.

Zaterdag 1 oktober
15.30 – 17.00 uur
Locatie: Theater aan het Vrijthof
Toegang gratis (aanmelden verplicht)

30 SEP ——— 6 OKT

NW D

**Nederlandse
Dansdagen**

Maastricht